

บัญชีวัสดุสำนักงาน	
(2) 3,000	(7) 1,600

บัญชีวัสดุสำนักงานใช้ไป	
(7) 1,600	

(8) ถอนใช้ส่วนตัว 5,000 บาท

บัญชีที่เกี่ยวข้อง คือ บัญชีเงินสด ซึ่งเป็นสินทรัพย์มียอดลดลง 5,000 บาท และบัญชีส่วนของเจ้าของมียอดลดลง 5,000 บาท แต่รายการถอนใช้ส่วนตัวนี้เป็นการลดทุนชั่วคราวจึงนิยมบันทึกบัญชีโดยเดบิตถอนใช้ส่วนตัวแทนการเดบิตทุน

บัญชีเงินสด	
(1) 25,000	(2) 3,000
(4) 6,200	(5) 3,780
	(6) 3,000
	(8) 5,000

บัญชีถอนใช้ส่วนตัว	
(8) 5,000	

(9) จ่ายค่าเช่าอาคารล่วงหน้า 3 เดือน เป็นเงิน 6,000 บาท

บัญชีที่เกี่ยวข้อง คือ บัญชีเงินสด ซึ่งเป็นสินทรัพย์มียอดลดลง 6,000 บาท และบัญชีค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า ซึ่งเป็นสินทรัพย์มียอดเพิ่มขึ้น 6,000 บาท

บัญชีเงินสด	
(1) 25,000	(2) 3,000
(4) 6,200	(5) 3,780
	(6) 3,000
	(8) 5,000
	(9) 6,000

ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	
(9) 6,000	

จากรายการคำทั้ง 9 ข้อ เราอาจสรุปได้ว่าบัญชีแยกประเภทต่างๆ ที่เราบันทึกไว้ แสดงยอดคงเหลือเดบิต และยอดคงเหลือเครดิต ได้ดังนี้

บัญชีเงินสด		บัญชีวัสดุสำนักงาน	
(1) 25,000	(2) 3,000	(2) 3,000	(7) 1,600
(4) 6,200	(5) 3,780		
	(6) 3,000		
	(8) 5,000		ยอดยกไป 1,400
	(9) 6,000	3,000	3,000
	ยอดยกไป 10,420	ยอดยกมา 1,400	
31,200	31,200		
ยอดยกมา 10,420			

บัญชีค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า		บัญชีอุปกรณ์สำนักงาน	
(9) 6,000	ยอดยกไป 6,000	(3) 14,000	ยอดยกไป 14,000
6,000	6,000	14,000	14,000
ยอดยกมา 6,000		ยอดยกมา 14,000	

บัญชีเจ้าหนี้		ทุนนาย - ก	
(6) 3,000	(3) 14,000	ยอดยกไป 25,000	(1) 25,000
ยอดยกไป 11,000			
14,000	14,000	25,000	25,000
ยอดยกมา 11,000			ยอดยกมา 25,000

บัญชีถอนใช้ส่วนตัว

(8) 5,000

บัญชีรายได้ค่าซักรีด	บัญชีเงินเดือน	บัญชีค่าเช่า
(4) 6,200	(5) 1,500	(5) 2,000

บัญชีค่าน้ำ-ค่าไฟ	บัญชีวัสดุสำนักงาน
(9) 280	(7) 1,600

เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาหนึ่ง เช่น 1 ปี, 3 เดือน หรือ 6 เดือน จะมีการรวบรวมยอดคงเหลือเดบิตและยอดคงเหลือเครดิตในสมุดแยกประเภทต่างๆ ไปไว้ในที่เดียวกันแล้วรวมยอดทั้งด้านเดบิตและเครดิตให้ได้เท่ากันเรียกว่า งบทดลอง (Trial Balance) งบทดลองนี้จะระบุว่า เป็นงบทดลอง ณ วันที่เท่าไร

จากยอดคงเหลือเดบิต และเครดิตในบัญชีแยกประเภท เราสามารถรวบรวมตัวเลขเพื่อจัดทำงบทดลองได้ดังนี้

ร้านซักรีด สุขสันต์

งบทดลอง

วันที่ 31 มกราคม 2535

ชื่อบัญชี	เลขที่บัญชี	เดบิต	เครดิต
เงินสด	11	10,420	
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	12	6,000	
วัสดุสำนักงาน	13	1,400	
อุปกรณ์สำนักงาน	14	14,000	
เจ้าหนี้	21		11,000
ทุน - นาย ก	31		25,000
ถอนใช้ส่วนตัว	32	5,000	
รายได้ค่าเช่าซักรีด	41		6,200
เงินเดือน	51	1,500	
ค่าเช่า	52	2,000	
ค่าน้ำ-ค่าไฟ	53	280	
วัสดุสำนักงานใช้ไป	54	1,600	
		42,200	42,200

จากงบทดลอง นอกจากจะใช้ประโยชน์เป็นที่รวมของยอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภททุกบัญชีแล้ว ยังใช้เป็นเครื่องพิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกรายการค้าในบัญชีแยกประเภท กล่าวคือ ถ้าได้มีการบันทึกรายการค้าต่างๆ ถูกต้องตามหลักการบัญชีคู่ ตัวเลขผลรวมของทุกๆ บัญชีที่มียอดคงเหลือเดบิต จะต้องเท่ากับผลรวมของทุกๆ บัญชีที่มียอดคงเหลือเครดิตซึ่งเรียกว่า งบทดลองลงตัว แต่ในบางครั้งงบทดลองลงตัว โดยที่มีข้อผิดพลาดในการบันทึกรายการค้าก็ได้ เช่น ควรจะบันทึกเดบิตสินทรัพย์ แต่ไปบันทึกเดบิตค่าใช้จ่าย หรือบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายผิดประเภท ฯลฯ

ข้อผิดพลาดที่เกิดจากงบทดลองที่ยอดเท่ากัน

1. บันทึกรายการค้ากลับข้างกันในบัญชีแยกประเภท เช่น ขายสินค้าเป็นเงินสด บันทึกบัญชีโดยเดบิตบัญชีขาย เครดิตบัญชีเงินสด ทำให้ยอดคงเหลือในทั้งสองบัญชีต่ำไปเป็นจำนวนสองเท่าของรายการนั้น
2. บันทึกรายการค้าผิดประเภทบัญชีเช่น รายการจ่ายเงินเดือน ควรจะบันทึกบัญชีเดบิตเงินเดือน แต่ได้เดบิตบัญชีค่าซ่อมแซมเป็นต้น ทำให้ยอดคงเหลือในบัญชีเงินเดือนต่ำกว่าความเป็นจริง และยอดคงเหลือในบัญชีค่าซ่อมแซมสูงกว่าความเป็นจริง
3. ลืมบันทึกรายการค้า หรือบันทึกรายการค้าซ้ำ
4. บันทึกจำนวนเงินผิดทั้งเดบิตและเครดิต อาจจะเป็นที่จำนวนเงินสูงไปหรือต่ำไป

การหาข้อผิดพลาดเมื่องบทดลองไม่เท่ากัน

1. เกิดจากการเขียนจำนวนเงินกลับหลักกัน เช่น เงิน 187 เขียนเป็น 178 ให้นำ 9 มาหารผลต่างด้านเดบิตและเครดิต
2. คำนวณยอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภทใหม่
3. คำนวณตัวเลขในงบทดลองใหม่ทั้งด้านเดบิตและเครดิต
4. ตรวจสอบการผ่านรายการจากสมุดรายวันขึ้นต้นมายังบัญชีแยกประเภทว่าได้มีการผ่านรายการครบถ้วนทุกรายการเป็นจำนวนเงินที่ถูกต้อง
5. ตรวจสอบตัวเลขในบัญชีแยกประเภทกับตัวเลขในงบทดลองเพราะอาจลอกตัวเลขจากบัญชีแยกประเภทมาใส่ในงบทดลองผิดก็ได้

สมุดขึ้นต้น

การบันทึกรายการค้าที่ได้วิเคราะห์และจำแนกประเภทแล้วในสมุดแยกประเภท ทำให้ทราบว่าในแต่ละวันบัญชีมีรายการอะไรบ้างเกิดขึ้น เกิดเมื่อใด และเป็นจำนวนเงินเท่าใด ในอดีตเมื่อมีรายการค้าเกิดขึ้นจะบันทึกรายการค้าต่างๆ ในสมุดแยกประเภทโดยตรงเพราะปริมาณรายการค้ามีไม่มาก ลักษณะธุรกิจไม่ซับซ้อน แต่ปัจจุบันนี้ไม่อาจบันทึกรายการค้าในบัญชีแยกได้โดยตรงเพราะรายการค้ามีมาก เมื่อรายการค้ามีมากความจำเป็นในการจดบันทึกรายการค้าที่เกิดขึ้นตามลำดับก่อนหลังก็เกิดตามมา เพื่อให้สามารถอ้างอิงได้ในภายหลัง กิจการค้าจึงต้องมีสมุดขึ้นต้น หรือสมุดรายวัน

สมุดรายวันทั่วไป (General Journal)

สมุดขึ้นต้นที่ใช้กันโดยทั่วไป คือ สมุดรายวันทั่วไป (General Journal) หรือเรียก

ว่า สมุดรายวัน แบบของสมุดรายวันทั่วไปมีช่องวัน เดือน ปี ช่องเลขที่ใบสำคัญ ช่องชื่อบัญชี และคำอธิบายรายการ ช่องเลขที่บัญชี และช่องจำนวนเงินเดบิต และจำนวนเงินเครดิต

สมุดรายวันทั่วไป

วัน เดือน ปี	ชื่อบัญชีและคำอธิบายรายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	

วิธีการบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปมีดังนี้

1. เขียนวันที่ของรายการไว้ในช่องวันเดือนปี โดยเขียน พ.ศ. ไว้ตอนบน
2. เขียนชื่อบัญชีที่เดบิตไว้ในช่องรายการขีดด้านซ้ายแล้วบันทึกจำนวนเงินลงในช่องเดบิต
3. เขียนชื่อบัญชีเครดิต ไว้ในช่องรายการบรรทัดต่อมาย่อหน้าไปทางขวาแล้วบันทึกจำนวนเงินลงในช่องเครดิต
4. เขียนคำอธิบายรายการในบรรทัดต่อมาของช่องรายการให้ได้ใจความโดยย่อ รายการค้าทุกรายการที่บันทึกในสมุดรายวันทั่วไปต้องมีหลักฐานเอกสารประกอบโดยสมบูรณ์

ตัวอย่าง การบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

วัน เดือน ปี	รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
2535	เงินสด	11	25,000	-		
ม.ค. 1	ทุน - ก	31			25,000	-
	นาย ก นำเงินสดมาลงทุน					
2	วัสดุสำนักงาน	13	3,000	-		
	เงินสด	11			3,000	-
	ซื้อวัสดุสิ้นเปลืองเป็นเงินสด					

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 2

วัน เดือน ปี	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
2535						
ม.ค. 3	อุปกรณ์สำนักงาน	14	14,000	-		
	เจ้าหนี้	21			14,000	-
	ซื้ออุปกรณ์ซักรีดเป็นเงินเชื่อ					
4	เงินสด	11	6,200	-		
	รายได้ค่าซักรีด	41			6,200	-
	รับรายได้เป็นเงินสด					
5	เงินเดือน	51	1,500	-		
	ค่าเช่า	52	2,000	-		
	ค่าน้ำ-ค่าไฟ	53	280	-		
	เงินสด	11			3,780	-
	จ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆเป็นเงินสด					
6	เจ้าหนี้	21	3,000	-		
	เงินสด	11			3,000	-
	ชำระหนี้ให้เจ้าหนี้บางส่วน					
7	วัสดุสำนักงานใช้ไป	54	1,600	-		
	วัสดุสำนักงาน	13			1,600	-
	โอนวัสดุสำนักงานที่ใช้ไปเป็น					
	ค่าใช้จ่าย					
8	ถอนใช้ส่วนตัว	32	5,000	-		
	เงินสด	11			5,000	-
	นาย ก เบิกถอนใช้ส่วนตัว					
9	ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	12	6,000	-		
	เงินสด	11			6,000	-
	จ่ายค่าเช่าอาคารล่วงหน้า					
	3 เดือน					

การผ่านรายการ (Posting)

การผ่านรายการ คือการนำผลการบันทึกบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป ไปบันทึกในสมุดแยกประเภท เมื่อผ่านรายการเสร็จแล้วให้เขียนเลขที่บัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้องไว้ในสมุด

รายวันทั่วไป ช่องเลขที่บัญชี ส่วนในบัญชีแยกประเภทให้อ้างอิงถึงแหล่งที่มาของรายการในสมุดขัณฑ์ โดยเขียนหน้าของสมุดรายวันทั่วไปไว้ในช่องหน้าบัญชี เพื่ออ้างอิงการผ่านรายการและทำให้ทราบว่าได้ผ่านรายการใดไปบัญชีแยกประเภทเสร็จแล้ว

ตัวอย่าง

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

วัน เดือน ปี	เลขที่ใบสำคัญ		เลขที่บัญชี	เดบิต	เครดิต
2535 ม.ค. 1		เงินสด ทุน - ก นาย ก นำเงินสดมาลงทุน	11 31	25,000 -	25,000

บัญชีเงินสด

เลขที่บัญชี 11

วัน เดือน ปี	รายการ	หน้าบัญชี	จำนวนเงิน	วัน เดือน ปี	รายการ	หน้าบัญชี	จำนวนเงิน
2535 ม.ค. 1	ทุน - ก	รว. 1	25,000 -				

บัญชีทุน

เลขที่บัญชี 31

วัน เดือน ปี	รายการ	หน้าบัญชี	จำนวนเงิน	วัน เดือน ปี	รายการ	หน้าบัญชี	จำนวนเงิน
					เงินสด	รว.1	25,000 -

ในบัญชีแยกประเภทช่องวันที่ นำวันที่ที่บันทึกในสมุดรายวันทั่วไป มาบันทึกใน
ช่อง วัน เดือน ปี

ช่องรายการ นำชื่อบัญชีที่เกี่ยวข้องแต่อยู่ด้านตรงกันข้ามมาใส่ เช่น บัญชีเงินสด
นำบัญชีทุนมาใส่เพื่อจะได้ทราบว่าเงินสดได้มาจากทุน บัญชีทุนนำบัญชีเงินสดมาใส่เพื่อจะได้
ทราบว่าทุนที่นำมาลงเป็นเงินสด

ช่องหน้าบัญชี นำเลขที่บัญชีมาใส่ในช่องหน้าบัญชีเพื่อให้ทราบว่ารายการนี้ได้
ผ่านไปบัญชีเลขที่เท่าไร

ช่องจำนวนเงิน ตัวเลขที่บันทึกไว้ในสมุดรายวันทั่วไปด้านเดบิตให้นำไปบันทึกใน
บัญชีนั้นด้านเดบิต และตัวเลขที่บันทึกไว้ด้านเครดิตก็นำไปบันทึกในบัญชีนั้นด้านเครดิต

การนำไปบัญชีแยกประเภท

เงินสด

1.1

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535				2535			
1	ทุน นาย - ก	รว.1	25,000	-	2	วัสดุสำนักงาน	รว.1 3,000
4	รายได้ค่าซักรีด	รว.1	6,200	-	5	เงินเดือน	รว.1 1,500
					5	ค่าเช่า	รว.1 2,000
					5	ค่าน้ำ-ค่าไฟ	รว.1 280
					6	เจ้าหนี้	รว.1 3,000
					8	ถอนใช้ส่วนตัว	รว.2 5,000
					9	ค่าเช่าล่วงหน้า	รว.2 6,000

ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า

12

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535							
9	เงินสด	รว.2	6,000	-			

วัสดุสำนักงาน

13

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
2535					2535				
2	เงินสด	รว.1	3,000	-	7	วัสดุสำนักงานใช้ไป	รว.1	1,600	-

อุปกรณ์สำนักงาน

14

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
2535									
3	เจ้าหนี้	รว.1	14,000	-					

เจ้าหนี้

21

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
2535					2535				
6	เงินสด	รว.1	3,000	-	3	อุปกรณ์	รว.	14,000	-

ทุน นาย-ก

31

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
					2535				
					1	เงินสด	รว.1	25,000	-

ถอนใช้ส่วนตัว

32

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
2535	8 เงินสด	รว.1	5,000	-					

รายได้ค่าชักรีด

41

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
					2535	4 เงินสด	รว.1	6,200	-

เงินเดือน

51

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
2535	5 เงินสด	รว.1	1,500	-					

ค่าเช่า

52

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
2535	5 เงินสด	รว.1	2,000	-					

ค่าน้ำ-ค่าไฟ

53

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535							
5	เงินสด	รว.1	280 -				

ค่าน้ำ-ค่าไฟ

วัสดุสำนักงานใช้ไป

54

ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	ว.ด.ป.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
2535							
7	วัสดุสำนักงาน	รว.1	1,600 -				

แบบฝึกหัดบทที่ 3

1. รายการค้าต่อไปนี้ก่อให้เกิดผลอย่างไรบ้าง

1. ซื้อสินค้าเป็นเงินสด
2. ขายสินค้าในราคาทุน
3. ซื้อเครื่องใช้สำนักงานเป็นเงินเชื่อ
4. กู้เงินธนาคาร
5. จ่ายเงินสดชำระหนี้
6. เก็บเงินจากลูกหนี้ที่ขายสินค้าเชื่อให้
7. ขายสินค้าได้กำไร
8. จ่ายค่าเช่า
9. ถอนเงินไปใช้ส่วนตัว
10. นำเงินมาลงทุนเพิ่ม

2. นายธงชัย เปิดกิจการร้านตัดผมชื่อ ธงชัยบริการ เมื่อ 1 มีนาคม 2535 รายการค้าของร้านธงชัยบริการ มีดังนี้

1. นายธงชัยนำเงินมาลงทุนในกิจการ 50,000 บาท
2. กิจการจ่ายเงินสดไปเป็นค่าเช่าร้าน 2,500 บาท
3. กิจการซื้อวัสดุสิ้นเปลืองเป็นเงิน 1,500 บาท โดยจ่ายเงินสดให้ 500 บาท ที่เหลือตกลงว่าจะจ่ายให้ในวันที่ 5 เมษายน 2535
4. กิจการกู้เงินจากธนาคารเพิ่ม 10,000 บาท
5. รับเงินสดเป็นรายได้ค่าบริการตัดผม 1,800 บาท
6. จ่ายค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด 600 บาท
7. จ่ายเงินเดือนให้พนักงาน 3,000 บาท
8. รับเงินสดเป็นรายได้ค่าบริการตัดผม 8,000 บาท
9. วัสดุสิ้นเปลืองคงเหลือเป็นมูลค่า 600 บาท
10. นายธงชัยถอนเงินไปใช้ส่วนตัว 2,000 บาท

ให้ทำ บดุลของร้านธงชัย ณ วันที่ 31 มีนาคม 2535

3. ต่อไปนี้เป็นรายการค้าของกิจการแห่งหนึ่ง

1. ซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ
2. จ่ายค่าดอกเบี้ย
3. ชำระหนี้ให้เจ้าหนี้
4. กู้เงินจากธนาคาร
5. นำเงินมาลงทุน
6. ขายสินค้าเป็นเงินสด
7. ซื้อเครื่องตกแต่งเป็นเงินเชื่อ
8. จ่ายค่าเบี้ยประกันสำหรับระยะเวลา 1 ปี เป็นเงินสด
9. จ่ายเงินเดือน
10. ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ

ให้ทำ วิเคราะห์รายการค้าข้างต้นว่า ทำให้สินทรัพย์ หนี้สินและทุนเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ตามแบบดังนี้

สินทรัพย์	สินทรัพย์	หนี้สิน	หนี้สิน	ส่วนของ
หมุนเวียน	ถาวร	หมุนเวียน	ระยะยาว	ผู้ถือหุ้น

4. ต่อไปนี้เป็นงบดุลของคลินิกแห่งหนึ่ง เมื่อ 31 มีนาคม 2535

คลินิกสุขภาพ

งบดุล

ณ 31 มีนาคม 2535

	สินทรัพย์		หนี้สินและทุน
เงินสด	15,000	เจ้าหนี้	17,000
ลูกหนี้	21,000	ทุน - นาย ก	24,200
วัสดุสำนักงาน	3,200		
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	<u>2,000</u>		
	41,200		41,200

ระหว่างเดือน เมษายน 2535 มีรายการค้าเกิดขึ้นดังนี้

รับค่ารักษาพยาบาลเป็นเงินสด	13,000	บาท
รับค่ารักษาพยาบาลเป็นเงินเชื่อ	1,800	บาท
จ่ายเงินเดือน	3,000	บาท
จ่ายค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	1,200	บาท

ซื้ออุปกรณ์สำนักงานเป็นเงินเชื่อ	25,000	บาท
เก็บเงินจากลูกหนี้	8,000	บาท

ให้ทำ งบดุล ณ 30 เมษายน 2535

5. ต่อไปนี้เป็นงบดุลของร้านสุขใจซักรีด เมื่อ 30 เมษายน 2535

สุขใจซักรีด

งบดุล

ณ 30 เมษายน 2535

สินทรัพย์		หนี้สินและทุน	
เงินสด	17,000	เจ้าหนี้	3,500
ลูกหนี้	9,000	ทุน-กำไร	98,000
สินค้า	5,500		
อาคาร	<u>70,000</u>		
	<u>101,500</u>		<u>101,500</u>

ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2535 มีรายการค้าเกิดขึ้นดังนี้

รับเงินสดเป็นค่าซักรีด	42,000	บาท
ออกไปเรียกเก็บเงินค่าบริการซักรีด	19,000	บาท
จ่ายเงินเดือน	40,000	บาท
จ่ายค่าน้ำ-ค่าไฟ	11,000	บาท
จ่ายชำระหนี้	2,000	บาท
เก็บเงินจากลูกหนี้	3,500	บาท

ให้ทำ งบดุล ณ 31 พฤษภาคม 2535

6. ให้ยกตัวอย่างรายการค้าที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของในกรณีต่อไปนี้

1. สินทรัพย์เพิ่ม หนี้สินเพิ่ม
2. สินทรัพย์เพิ่ม ส่วนของผู้เจ้าของเพิ่ม
3. สินทรัพย์ชนิดหนึ่งเพิ่มขึ้น และสินทรัพย์ชนิดหนึ่งลด
4. สินทรัพย์ลด หนี้สินลด
5. หนี้สินชนิดหนึ่งลดลง และหนี้สินอีกชนิดหนึ่งเพิ่มขึ้น

7. ต่อไปนี้เป็นรายการค้าที่เกิดขึ้นในเดือนเมษายน ของร้านค้าแห่งหนึ่ง

2535

เมษายน	2	นายเทรพำนำเงินสดมาลงทุน	100,000	บาท
	10	ซื้อของต่อไปนี้ด้วยเงินสด		
		วัสดุสำนักงาน	4,000	บาท
		อุปกรณ์สำนักงาน	35,000	บาท
	15	ซื้อวัสดุสำนักงานเป็นเงินเชื่อ	8,000	บาท
	20	นำเงินมาลงทุนเพิ่ม	50,000	บาท
	24	ซื้อที่ดินแปลงหนึ่งเป็นเงิน	60,000	บาท
	30	รับค่าบริการนำเที่ยว	70,000	บาท
		จ่ายค่าเช่ารถ	42,000	บาท
		จ่ายค่าแรงงานเป็นเงินสด	3,800	บาท
		จ่ายค่าเช่าอาคาร	2,400	บาท
		จ่ายค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	1,600	บาท

ให้ทำ งบกำไรขาดทุน สำหรับเดือน เมษายน และ งบดุล ณ วันที่ 15 เมษายน และ 30 เมษายน 2535

8. นายสมัย เป็นนายหน้าจัดหางาน เริ่มตั้งกิจการเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2535 รายการค้าในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์มีดังนี้

2535

ก.พ.	1	นายสมัยนำเงินสดมาลงทุน	200,000	บาท
	3	จ่ายเงินสดซื้อเครื่องใช้สำนักงาน	23,000	บาท
	5	ซื้อรถจักรยานยนต์เป็นเงินสด	40,000	บาท
	7	กู้เงินจากธนาคาร	120,000	บาท
	8	ซื้อที่ดินเป็นเงินเชื่อ	60,000	บาท
	10	ซื้ออาคารสำนักงานเป็นเงินสด	100,000	บาท
	12	รับเงินค่านายหน้า	70,000	บาท
	15	จ่ายเงินเดือน	16,000	บาท
	16	ออกไปเรียกเก็บเงินค่าบริการจากลูกค้า	50,000	บาท
	19	จ่ายชำระหนี้ให้เจ้าหนี้	25,000	บาท

ก.พ.	20	จ่ายค่าน้ำ-ค่าไฟ	4,300	บาท
	21	รับชำระหนี้จากลูกหนี้	19,000	บาท
		จ่ายค่ารับรองลูกค้า	4,000	บาท
	25	จ่ายค่าโทรศัพท์	8,000	บาท
	29	จ่ายค่าแรงและเงินเดือน	60,000	บาท

ให้ทำ 1. วิเคราะห์รายการค้าข้างต้นมีผลทำให้สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น หรือลดลงอย่างไร

2. บันทึกรายการข้างต้นในบัญชีแยกประเภท
3. งบทดลอง ณ 29 กุมภาพันธ์ 2535

9. นายอนุรักษ์ เริ่มกิจการเมื่อ 1 พฤษภาคม 2535 โดยเป็นนายหน้า รายการค้าในเดือน พฤษภาคม มีดังนี้
2535

พ.ค.	1	นายอนุรักษ์นำเงินสด 150,000 บาท มาลงทุน
	3	ซื้อเครื่องตักแต่งสำนักงาน 2,000 บาท เป็นเงินสด
	5	รับเงินค่านายหน้า 4,700 บาท
	8	จ่ายค่าเช่าอาคารเป็นเงิน 1,900 บาท
	15	จ่ายค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดเป็นเงินสด 1,200 บาท
	16	ส่งบิลเรียกเก็บเงินจากลูกค้าเป็นค่าบริการ 4,500 บาท
	17	ซื้อวัสดุสำนักงานเป็นเงินเชื่อจากร้าน นิยมพานิช 5,500 บาท
	23	รับเงินสดเป็นค่านายหน้า 3,600 บาท
	24	จ่ายค่าโทรศัพท์ 2,350 บาท
	25	รับชำระหนี้จากลูกค้าที่ออกบิลเก็บเงินเมื่อ 16 พ.ค. 35
	27	จ่ายเงินเดือนให้พนักงาน 3,400 บาท
	29	รับเงินสดเป็นค่านายหน้า 2,700 บาท

ให้ทำ 1. วิเคราะห์รายการค้าข้างต้นมีผลทำให้สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น หรือลดลงอย่างไร

2. บันทึกรายการข้างต้นในบัญชีแยกประเภท
3. งบทดลอง ณ 31 พ.ค. 35